

**ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ :** การใช้หลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา

**ชื่อผู้เขียน :** นางสาวนิษา สีน้อย

**ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต :** สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

**คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :**

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภวัฒน์	ชื่นชอบ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ อานาจ	จันทร์แป้น	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประสิทธิ์	มัลล้าพอง	กรรมการ

#### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา ที่มีขนาดต่างกัน รวมทั้งเสนอแนวทางการใช้หลักสูตรวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 82 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ครูผู้สอน วิชาอาชีพและผู้บริหาร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ครูผู้สอนในโรงเรียนทุกขนาดจัดทำแผนการสอนด้วยตนเอง โดยวิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาเป็นอันดับแรก แผนการสอนที่จัดทำส่วนใหญ่เป็นแผนการสอนที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการ ในการพัฒนาหลักสูตรวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับท้องถิ่น ใช้วิธีเพิ่มเติมรายละเอียดเนื้อหาในรายวิชาที่มีอยู่แล้ว โดยเน้นเนื้อหาสาระสัมพันธ์สอดคล้องกับทรัพยากร และแนวโน้มของการพัฒนาท้องถิ่น

สำหรับปัญหาด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โรงเรียนทุกขนาดประสบปัญหาดังนี้ คือ ขาดเอกสารประกอบการจัดทำแผนการสอน ไม่สามารถกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับสภาพความ

ต้องการของท้องถิ่น ไม่สามารถกำหนดกิจกรรมที่เน้นทักษะกระบวนการทั้ง 9 ประการได้ครบ ไม่สามารถกำหนดสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับจำนวนและกลุ่มของผู้เรียน และไม่สามารถกำหนดวิธีการและเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ครอบคลุมเนื้อหา

ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตร โรงเรียนทุกขนาดส่วนใหญ่ เปิดสอนวิชาอาชีพในกลุ่มงานผลิต เกณฑ์ในการเปิดสอนพิจารณาจากความพร้อมของ โรงเรียน การจัดเอกสารหลักสูตรให้ครูผู้สอนวิชาอาชีพศึกษาค้นคว้าส่วนใหญ่ไม่ครบถ้วนและมีจำนวนไม่เพียงพอ สื่อการเรียนการสอนอยู่ในสภาพใช้งานได้ดีแต่มีไม่เพียงพอ สถานที่สอนหรือฝึกงาน ใช้สถานที่ใน โรงเรียน

สำหรับปัญหาด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตร โรงเรียนทุกขนาดประสบปัญหาดังนี้ คือ ขาดเอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน สถานที่ที่ใช้สอนไม่เหมาะสมและขาดสถานที่/ห้อง เฉพาะสำหรับฝึกงานอาชีพ ขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น และขาด การนิเทศและติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในโรงเรียนทุกขนาดครูผู้สอนส่วนใหญ่ ใช้วิธีสอน เรียงตามลำดับดังนี้ คือ วิธีสอนแบบสาธิต วิธีสอนแบบอภิปราย และวิธีสอนโดยใช้ใบช่วยสอน ในการสอนครูใช้ทักษะกระบวนการ 9 ประการเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการสอน ช่อมเสริมทั้งนักเรียนเก่งและอ่อน การวัดผลและประเมินผลการเรียนมีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้วิธีสังเกตการปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่

สำหรับปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนทุกขนาดประสบปัญหาดังนี้ คือ ขาด งบประมาณสนับสนุน ขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคนิควิธีสอน ขาดเครื่องมือวัดผลและ ประเมินผล

**Thesis Title :** Implementation of Vocational Subjects Curriculum at the Lower Secondary Education in the Basic Educational Opportunity Expansion Schools, Nakhon Ratchasima Province

**Author :** Miss Nisa Sinoy

**M.Ed. :** Curriculum and Instruction

**Examining Committee :**

Assist.Prof.Supawat	Cheunchob	Chairman
Assoc.Prof.Amnat	Chanpan	Member
Assist.Prof.Prasit	Malumpong	Member

#### **Abstract**

The purposes of this research were to study the conditions, problems and ways of solving problems of the implementation vocational curriculum in lower secondary schools in the Basic Educational Opportunity Expansion Project schools in Nakhon Ratchasima Province and to provide some guidelines of using it. The subjects were 82 schools in the Basic Educational Opportunity Expansion schools in Nakhon Ratchasima Province. The information givers were vocational teachers and administrators. The data were collected by using questionnaires and then analyzed by using frequency distributions and percentage. The result was shown in tables together with descriptions. The findings of this research indicated as following :

In the case of adapting the curriculum into instruction, the teachers in every size schools wrote their lesson plans by themselves. They analyzed the course descriptions as the first priority. Most of the lesson plans they wrote were those of which activities emphasizing on the process. To develop the vocational curriculum to be consistent with the local situations, they added more details into the course by focusing on the theme of course to be consistent with the local resources and trends of local development.

The problems about adapting the curriculum into instruction, schools in every size faced with the problems of lacking useful documents for preparation their lesson plans, be unable to determine the content in order to be consistent with local situations and needs, be unable to determine activities emphasizing on all of process skills, be unable to determine instructional materials appropriately with the amounts and groups of learners, and be unable to determine the methods and the instrument for measurement and evaluation to cover all areas.

In case of managing the factors and environment to facilitate the use of curriculum, most schools in every size offered the vocational courses in product works. The criteria for offering the courses were the readiness of these schools. The curriculum documents for vocational teachers to study more were not covered and the amounts were not enough. Though the instructional materials were still in good conditions to use effectively, but they were not enough. Training centres were all those within schools.

The problem of managing the factors and environment to facilitate the use of curriculum, schools in every size lacked proper curriculum and instructional materials. The rooms used for teaching were not appropriate. They were short of special places for vocational training, lacked of local community resources and unregular supervision and lacked of following up study.

In the case of vocational subjects instruction, most schools in every size used the following method orderly : Demonstration Method, Discussion Method and Using Worksheet Method. The 9 process skills was used in their instructional activities. The remedial lessons were used with high and low achievers. The purpose of the learning measurement and evaluation they used was to improve the instruction. Most of teachers used students' work practice observation as the measurement and evaluation tools.

Schools in every size faced with the problems of lacking useful documents to study more for preparation of the instruction, supported budgets, knowledge and skills for techniques of teaching, and the instrument for measurement and evaluation.